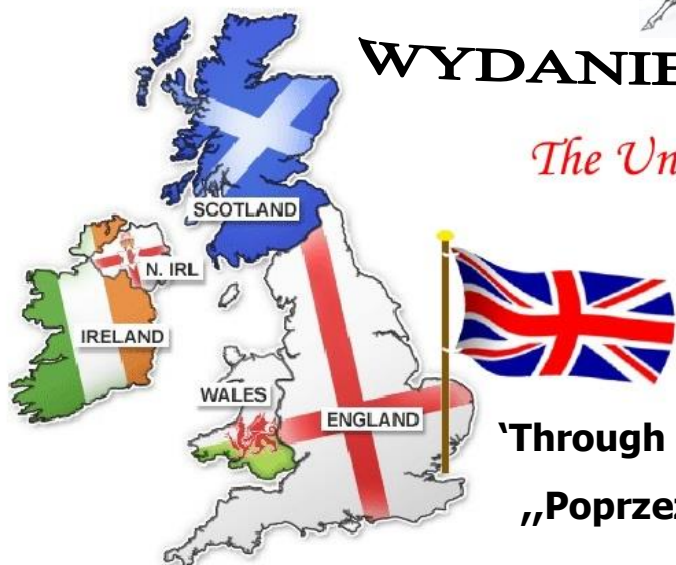

KURIER SZKOLNY

WYDANIE SPECJALNE !!!

The United Kingdom

9 grudnia 2014

obchodzimy w naszej szkole **ENGLISH DAY**

**'Through the countries of the United Kingdom'
„Poprzez krainy Zjednoczonego Królestwa”**

9th December, 2014 (the ninth of December, two thousand fourteen)

Opracowanie i realizacja: Monika Reichert, Marta Nawrocka

***W tym roku szkolnym, podczas obchodów Dnia Języka Angielskiego,
chcemy zabrać Was w podróż po krainach
Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.***

***Chcemy przybliżyć szczegółowe informacje dotyczące państw wchodzących w skład
Zjednoczonego Królestwa czyli Anglii, Szkocji, Irlandii Północnej oraz Walii.***

We are celebrating this event for the 4th time in the history of our school and we believe there is no need to explain to you that the importance of English in today's world is beyond question. However, we'll give some numbers to convince those who doubt the fact.

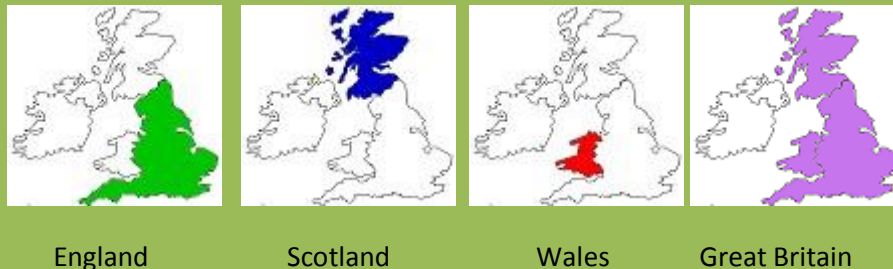
According to research by the British Council "English has official or special status in at least 75 countries with a total population of over 2 billion. English is spoken as a native language by around 375 million and as a second language by equal amount of speakers in the world. Around 750 million people are believed to speak as a foreign language.

**You see that learning English can be great fun and an uncanny adventure.
We would like to take you on a journey across the countries of the United Kingdom.**

England? Britain? What?

- "England" is sometimes, wrongly, used in reference to the whole United Kingdom, the entire island of Great Britain (or simply Britain), or indeed the British Isles.
- This is not only incorrect but can cause offence to people from other parts of the UK.

Various terms are used to describe the different geographical and political areas of the islands of Great Britain, Ireland, and surrounding islands. The terminology is often a source of confusion, partly owing to the similarity between some of the actual words used, but also because they are often used loosely.

England is part of the United Kingdom, along with Scotland and Wales. Great Britain, the United Kingdom and the British Isles do not mean the same thing.

Great Britain is very often, but incorrectly, used as a synonym for the sovereign state properly known as the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

The United Kingdom is made up of:

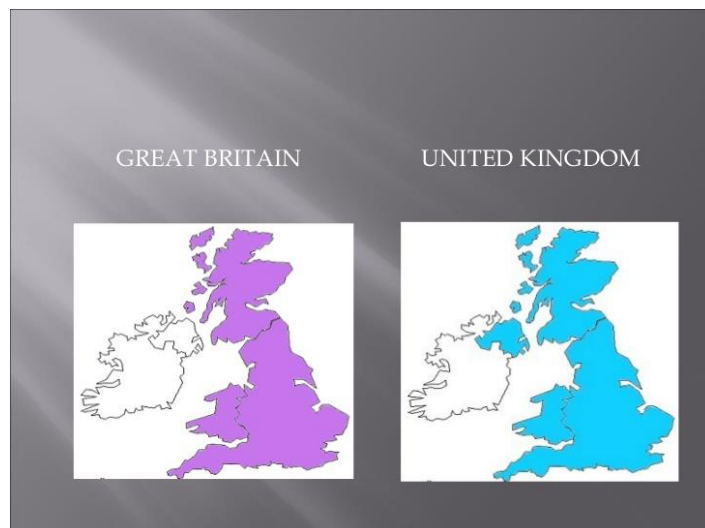
- ✓ England
- ✓ Scotland
- ✓ Wales
- ✓ Northern Ireland

Britain is the official name given to the kingdom of [England](#) and the principality of [Wales](#). The name was made popular by the Romans when they came to the British islands. **Britain is made up of: England and Wales.**

Great Britain is the largest island in Europe and the political union of three nations: England, Scotland and Wales. Britannia was the Roman province of Britain, or a poetic reference to later Britain, or a personification of Britain (a female personification of the island, a goddess, armed with a trident and shield and wearing a centurion's helmet).

The abbreviation GB is frequently used for the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland in international agreements.

In brief, the main terms and their simple explanations are as follows:

1. *Geographical terms:*

- The British Isles is an archipelago consisting of the two large islands of Great Britain and Ireland, and many smaller surrounding islands.
- Great Britain is the largest island of the archipelago.
- Ireland is the second largest island of the archipelago and lies directly to the west of Great Britain.

2. *Political terms:*

- The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland is the constitutional monarchy occupying the island of Great Britain and the small nearby islands (but not the Isle of Man or the Channel Islands)
- Ireland is the sovereign republic occupying the larger portion of the island of Ireland.

What is the difference then?

- *'When people say England, they sometimes mean Great Britain, sometimes the United Kingdom, sometimes the British Isles - but never England.'*
'How to be an Alien' by George Mikes

Why and how does England dominate the UK?

- England is a country in the UK and occupies most of the southern two thirds of Great Britain. The total area of England is 130,410 sq km (50, 352 sq mi).
- England contains about 84% of the UK population.
- The capital, seat of government, and the largest city in the United Kingdom is London (the capital of England).
- As its name suggests, the English language, today spoken by hundreds of millions of people around the world.

United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

Wielka Brytania- unitarne państwo wyspiarskie położone w **Europie Zachodniej**. W skład Wielkiej Brytanii wchodzi: **Anglia**, **Walia**, **Szkocja** położone na wyspie **Wielka Brytania** oraz **Irlandia Północna** leżąca w północnej części wyspy **Irlandia**. Na wyspie tej znajduje się jedyna **granica lądowa** Zjednoczonego Królestwa z innym państwem – **Irlandią**. Poza nią, Wielka Brytania otoczona jest przez **Ocean Atlantycki** na zachodzie i północy, **Morze Północne** na wschodzie, kanał **La Manche** na południu i **Morze Irlandzkie** na zachodzie.

Nazwa państw używanych w Wielkiej Brytanii:

- **angielski:** *United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland*
- **walijski:** *Teyrnas Unedig Prydain Fawr a Gogledd Iwerddon*
- **gaelic:** *An Rìoghachd Aonaichte na Breatainn Mhòr agus Eirinn mu Thuath*
- **irlandzki:** *Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann*
- **scots:** *Unitit Kinrick o Great Breetain an Northren Ireland*
- **kornijski:** *An Rywvaneth Unys a Vreten Veur hag Iwerdhon Glédh.*

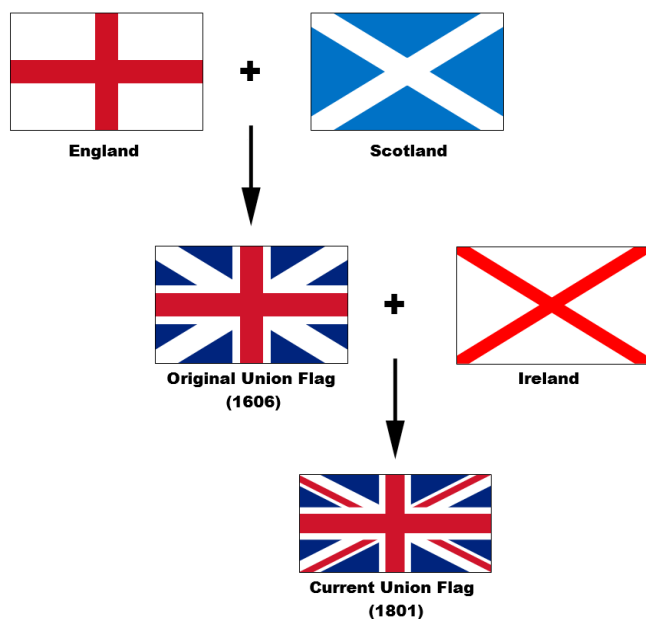

W skład Zjednoczonego Królestwa wchodzi:

Jednostka	Stolica	Ludność	Język urzędowy	Patron	Symbol	Flaga
<u>Anglia</u>	<u>Londyn</u>	50 095 000	<u>angielski</u>	Św. Jerzy	róża	
<u>Szkocja</u>	<u>Edynburg</u>	5 060 000	<u>angielski, szkocki</u>	Św. Andrzej	oset	
<u>Walia</u>	<u>Cardiff</u>	2 952 500	<u>angielski, walijski</u>	Św. Dawid	żonkil lub por	
<u>Irlandia Północna</u>	<u>Belfast</u>	1 710 000	<u>angielski, irlandzki</u>	Św. Patryk	koniczyna	

Flaga narodowa: UNION JACK

Flaga narodowa Wielkiej Brytanii (zwana **Union Jack**) do pewnego stopnia odzwierciedla historię kraju. Union Jack składa się z trzech krzyży trzech świętych patronów:

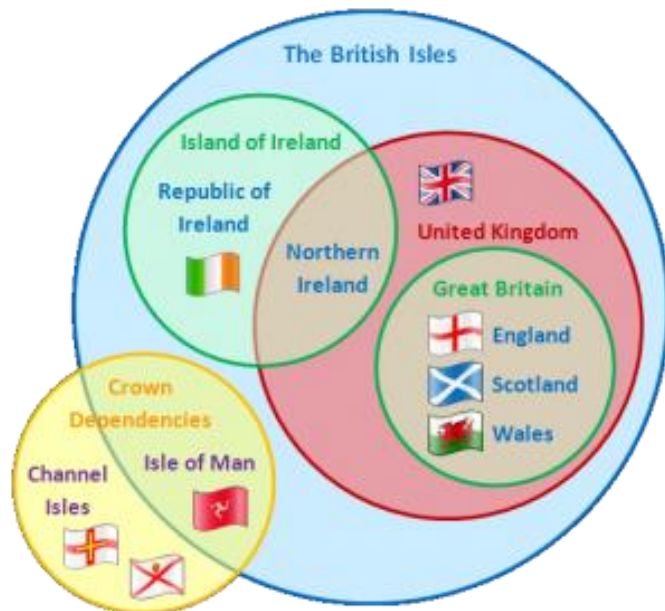
• czerwony na białym tle to krzyż św. Jerzego - patrona **Anglii**

• biały przekątny krzyż na niebieskim tle to krzyż św. Andrzeja patrona **Szkocji**

• czerwony przekątny krzyż na białym tle to krzyż św. Patryka patrona **Irlandii**

Co z tą flagą?????

Żeby zrozumieć, jak flaga powstała, musimy trochę poszperać w historii Wielkiej Brytanii. Kiedy zmarła królowa **Elżbieta I (1603)**, tron brytyjski objął **Jakub VI król Szkocji**. Nastąpiło zjednoczenie korony, ale nie narodów. Anglia była w tym czasie potęgą morską i pojawił się problem, która flaga ma powiewać na statkach królewskich – Anglicy nie chcieli pływać pod flagą szkocką, a Szkoci odrzucali flagę angielską. Na potrzeby floty, w 1606, flagi Anglii i Szkocji utworzyły pierwszą flagę brytyjską.

W 1801 roku także Irlandia dołączyła do Unii, dlatego trzeba było uwzględnić również jej flagę na **Union Jacku**. Krzyż św. Patryka wraz z krzyżami św. Andrzeja i św. Jerzego utworzyły flagę, którą znamy dziś jako flagę Zjednoczonego Królestwa.

Skoro to jednak flaga Zjednoczonego Królestwa, to dlaczego nie ma na niej flagi Walii? To proste – kiedy powstał pierwszy **Union Jack**, Walia była już zjednoczona z Królestwem Anglii i jako księstwo nie mogła być umieszczona na fladze. W 2007 roku pewien walijski parlamentarzysta przedstawił wizję flagi uwzględniającej walijskiego smoka, jednak narodową flagą Zjednoczonego Królestwa pozostał **Union Jack**.

History of the making of the UK

Scotland and England had separate Monarchs until 1603, when [Queen Elizabeth I](#) died without any heirs.

The next in line of succession to the English throne was **James VI, King of Scots** who became known as **James I in England**. James was also King of Ireland and of France at the same time. He is the King that [Guy Fawkes](#) and the other members of the [Gunpowder plot](#) tried to kill on November 5th 1605, which is why we remember on Guy Fawkes night.

Scotland and England, together with Wales united by the Act of union passed by the Scottish Parliament and Westminster in 1707 to form the Kingdom of Great Britain.

The Irish Parliament voted to join the Union in 1801 when the then Kingdom of Great Britain became the United Kingdom of Great Britain and Ireland. The full name of the UK then changed in 1922 when most of the Southern counties in Ireland choose independence and ultimately became what is now the Republic of Ireland, leaving the UK as the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

Co z tą Anglią ??????

Wielu ludzi nazywa **Anglią** wszystko to, co znajduje się na **Wyspach Brytyjskich**. To nie tylko błąd, ale także dowód ignorancji – to tak, jakby nazywać Śląskiem całą Polskę. Wielu Polaków pochodzących z innych regionów Polski byłoby oburzonych – i podobnie jest na Wyspach. Żaden Szkot nie ucieszyłby się słysząc, że jest Anglikiem. Jak więc połączyć się w tych zawiłościach geograficznych? Po pierwsze trzeba zrozumieć, że Anglia to kraj, który jest zaledwie jedną z części większego tworu politycznego. Ale zacznijmy od początku. Wyspy, które znajdują się na północ od Francji, to Wyspy Brytyjskie. Grupę tworzą dwie duże wyspy – Wielka Brytania i Irlandia – oraz 5000 małych wysepek.

Teraz już wiecie, że Wielka Brytania to tak naprawdę wyspa, a nie kraj, jak wielu ludzi myśli. Wielka Brytania składa się z dwóch królestw – Anglii i Szkocji – oraz jednego księstwa – Walii.

Druga z dużych wysp to Irlandia. Jest ona podzielona na dwie części – większe terytorium zajmuje Republika Irlandii, która jest niezależnym państwem, natomiast na północy wyspy znajduje się małe terytorium zależne od Londynu, zwane Irlandią Północną.

Wielka Brytania (czyli Anglia, Szkocja i Walia) oraz Irlandia Północna tworzą unię polityczną, która nazywa się The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (UK). Czyli podsumowując – Anglia, podobnie jak Szkocja i Walia to kraje, które znajdują się na jednej z Wysp Brytyjskich, zwanej Wielką Brytanią. Wielka Brytania oraz kraj zajmujący północną część Irlandii to unia zwana Zjednoczonym Królestwem. Republika Irlandii to oddzielne, niezależne państwo.

United Kingdom vs. Great Britain and more

BRITISH ISLES

IRELAND

Republic of Ireland

Northern Ireland

UNITED KINGDOM

GREAT BRITAIN

Scotland

Wales

England

GREAT BRITAIN	England, Scotland, Wales
UNITED KINGDOM	England, Scotland, Wales, Northern Ireland
IRELAND	Republic of Ireland, Northern Ireland
CHANNEL ISLANDS	Guernsey, Jersey
CROWN DEPENDENCIES	Isle of Man, Guernsey, Jersey
BRITISH ISLES	England, Scotland, Wales, Northern Ireland, Republic of Ireland, Isle of Man, Guernsey, Jersey

CROWN DEPENDENCIES

Isle of Man

CHANNEL ISLANDS

Guernsey

Jersey

Herb Wielkiej Brytanii

Królewski herb Wielkiej Brytanii noszony jest przez władców oraz posługuje się nim administracja i rząd, umieszczając go m.in. na monetach i publicznych budynkach. W centrum znajdują się emblematy królewskie, oznaczające różne części państwa: trzy lwy Anglii, lew Szkocji, harfa Irlandii. Otacza je napis *Honi soit mal y pense* (fr. 'niech się wstydzi ten kto widzi w tym coś złego'). Emblematy podtrzymuje lew Anglii i jednorożec Szkocji. Poniżej motto: *Dieu et mon droit* (fr. 'Bóg i moje prawo').

Dodawane do herbu rośliny symbolizują Wielką Brytanię: Anglię-róża, Szkocję-oseł, Irlandię Północną- koniczyna.

Queen Elizabeth II

Wielka Brytania jest [monarchią parlamentarną](#) z rządem odpowiedzialnym przed parlamentem. Stolicą państwa jest [Londyn](#). Obecnym monarchą brytyjskim jest królowa [Elżbieta II](#), która zasiadła na tronie w 1952 i została koronowana w 1953. Dzisiaj jej funkcje są głównie ceremonialne, a rzeczywiste rządy spoczywają w rękach [premiera](#). Królowa jest nie tylko głową Zjednoczonego Królestwa, ale także 16 byłych kolonii brytyjskich, włączając **Kanadę**, **Australię** i **Nową Zelandię** oraz Brytyjskiej Wspólnoty Narodów, zrzeszającej kraje dawnego Imperium Brytyjskiego. Każdego roku królowa otwiera posiedzenie Parlamentu, podczas

którego wygłasza *Mowę Tronową*- program rządu na najbliższy rok. Królowa kocha zwierzęta. Jest prawdziwą fanką koni – sama umie jeździć konno i lubi oglądać wyścigi konne. Uwielbia też psy- przez wiele lat miała swoją własną hodowlę.

Hymn państwowy

'*God Save the Queen*' (**Boże chroń Królową**) to angielska pieśń patriotyczna nieznanego autorstwa. Jest narodowym hymnem Wielkiej Brytanii i jej kolonii. Po raz pierwszy wykonano go w 1745 roku. Był wtedy jedynie pieśnią patriotyczną i nosił tytuł *God Save the King*, ponieważ krajem rządził wówczas król. Pieśń stała się hymnem narodowym na początku XIX w. Do dziś obowiązuje oryginalny tekst i, chociaż od tamtego czasu powstały kolejne zwrotki, brytyjczycy najczęściej śpiewają tylko pierwszą.

Berło Imperium Brytyjskiego.

Znajdujący się w nim diament jest największy na świecie. Brylant ten nosi nazwę: '**Pierwsza gwiazda Afryki**' i waży 530,2 karata.

Berło można obejrzeć w Tower of London.

Korona Zjednoczonego Królestwa

Diament znajdujący się w koronie jest drugi co do wielkości na świecie. '**Druga Gwiazda Afryki**' waży 317,4 karata. Koronę również można obejrzeć w Tower of London.

Dynastia Windsor

Dynastia Windsor została założona w 1901r. przez **Edwarda VII**. Edward VII (1901-1910), George V (1910-1936), Edward VIII (1936), George VI (1936-1952), Elizabeth II (1953).

CIEKAWOSTKI

□ **Henryk VIII**: król Anglii od 1509r. do końca życia, słynny z powodu swoich sześciu żon oraz jako monarcha o najbardziej, spośród angielskich władców, nieskrępowanej władzy. Podczas jego panowania nastąpił rozłam z Kościołem rzymskokatolickim oraz późniejsze ustanowienie niezależnego Kościoła anglikańskiego.

□ **Anglicy są inni...** Oczywiście żadna rzecz nie może być podobna do tych przyjętych w Europie za standard. W gniazdkach płynie prąd o napięciu 240 V. Oczywiście można używać przedmioty elektryczne przywiezione z Polski. Jednak nasza wtyczka nie będzie pasować do gniazdek w Anglii, należy zaopatrzyć się w specjalny adaptor, dostępny np. w sklepach wolnocłowych na promie czy lotnisku, który umożliwi podłączenie przedmiotów przywiezionych z naszego kraju. Ta sama sytuacja odnosi się do rzeczy zakupionych w Wielkiej Brytanii, a które będą używane w Polsce.

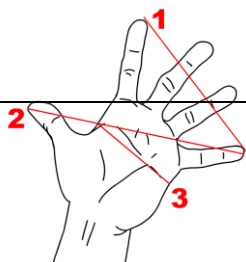
□ **Dlaczego Anglicy jeżdżą pod prąd?** Ponieważ na terenie Wielkiej Brytanii obowiązuje **lewostronny ruch uliczny**. Ważne są również zasady ruchu obowiązującego pieszych. Przejścia dla pieszych są inaczej sygnalizowane jak w Polsce. Nie ma czerwonego i zielonego światła. Jeśli zbliżacie się do przejścia dla pieszych i widzicie migające żółte światło jest to znak, że masz pierwszeństwo i nadjeżdżający samochód musi się zatrzymać przed przejściem.

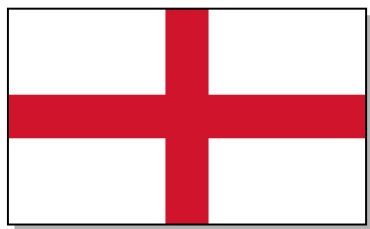
□ **Czas...** W momencie przekraczania granicy zmuszeni jesteśmy do przesunięcia naszych zegarków **o jedną godzinę do tyłu**.

□ **Inch - Stopa - Mila** czyli **Jednostki miar**, które są chyba jednym z największych problemów

Jednostki długości	Handlowe jednostki wagi	Miary pojemności płynów
<ul style="list-style-type: none">• 1 mile = 1,609 km (mila)• 1 yard = 91,44 cm (jard)• 1 foot = 30,48 cm (stopa)• 1 inch = 2,54 cm (cal)	1 pound = 0,454 kg (funt)	-1 pint = 0,568 l (pół kwarty) -1 quart = 1,136 l (kwarta) -1 gallon = 4,546 l (4 kwarty)

England at a glance

- Powierzchnia: **130 395 km²**
- Ludność: **51 092 002**
- Stolica: **Londyn**
- Waluta: **1 funt szterling=100 pensów**
- Język urzędowy: **angielski**
- Ustrój polityczny: **monarchia parlamentarna**
 - Głowa państwa: **Królowa Elżbieta II**
 - Patron: **Św. Jerzy**

Anglia jest największym z krajów na Wyspach, zajmuje powierzchnię ponad 130tys. km². – prawie 2/3 powierzchni całej wyspy. Na północy Anglia graniczy ze Szkocją, a na zachodzie z Walią. Na kontynencie najbliższym sąsiadem Anglii jest Francja – oba kraje przedziela Kanał La Manche. Angielska linia brzegowa wynosi aż 2000mil (ok.3200km) – dla porównania Polska posiada 843km. Anglia jest dosłownie krajem nadmorskim – w żadnym jej miejscu odległość od morza nie jest większa niż 120km. W Anglii mieszka ponad 51 milionów ludzi – to 84% całej ludności Wielkiej Brytanii. Stolicą Anglii jest Londyn, który również pełni funkcję stolicy Zjednoczonego Królestwa. Od 1707r. Anglia nie jest niezależnym państwem i nie ma własnego parlamentu. Parlament brytyjski jest jednocześnie parlamentem angielskim.

Lew i róża czyli symbole Anglii

Anglia cieszy się dużą ilością symboli narodowych, używanych w wielu sferach życia Anglików, począwszy od zwyczajów, a skończywszy na sporcie. Oprócz flagi (St. George's Cross) i hymnu (God Save the Queen), symbolem narodowym jest również **herb**. Nazywa się **Royal Arms of England** i przedstawia trzy lwy z błękitnymi językami i pazurami. Symbol lwa od wieków przewijał się przez dzieje Anglii- reprezentował już odwagę średniowiecznych rycerzy i do dziś pozostaje popularnym symbolem narodowym.

Anglicy mają też narodowe rośliny. Pierwszą z nich jest **róża**. Historia tego symbolu sięga czasów dynastii Tudorów (XVw.), kiedy w Anglii miała miejsce wojna o tron pomiędzy dwoma rodami. Symbolem pokoju po tej wojnie stała się Róża Tudorów, łącząca dwa symbole walczących rodów – białą i czerwoną różę. Dziś bardzo często używa się czerwonej róży jako symbolu Anglii.

Róża i lew to ulubione symbole drużyn i organizacji sportowych w Anglii. Drużyny narodowe w piłce nożnej, rugby i krykiecie grają z nimi na piersi.

Drugim symbolem roślinnym Anglii jest dąb (**Oak Tree**) – drzewo stało się symbolem dzięki królowi Karolowi II, który po egzekucji ojca ze strachu ukrył się wewnątrz starego dębu. Drzewo reprezentuje siłę, piękno i trwałość.

Waluta

Funt szterling (GBP) jest oficjalną jednostką monetarną w Wielkiej Brytanii. 1 funt dzieli się na 100 pensów. Monety w nominałach: 1p, 2p, 5p, 10p, 20p, 50p, £1, £2, banknoty: £5, £10, £20, £50.

Informacje polityczne

Anglia jest jedynym krajem Wielkiej Brytanii, który nie posiada własnego parlamentu i pozostaje pod jurysdykcją parlamentu brytyjskiego, tym samym członkowie parlamentu, którzy pochodzą spoza Anglii (np. ze Szkocji), mają wpływ na sprawy wewnętrzne Anglii. Anglia podzielona jest na dziewięć regionów: London, South East, South West, West Midlands, North West, North East, Yorkshire i Humber, East Midlands i East of England. Wszystkie te regiony, inaczej jednostki administracyjne, nie posiadają władz wybieralnych w wyborach bezpośrednich. Wyjątkiem pozostaje Londyn, który posiada tzw. Mayora, wybieralnego burmistrza oraz zgromadzenie zwane London Assembly. Językiem urzędowym jest język angielski. Obywatele (powyżej 18 roku życia) posiadają powszechne prawo głosu. Anglia dzieli się również na 39 hrabstw oraz 7 hrabstw metropolitalnych.

Święty Jerzy – patron Anglii

Urodził się on w chrześcijańskiej rodzinie w drugiej połowie III wieku, zamieszkałej prawdopodobnie w Coventry w Anglii albo w Kapadocji w Turcji, skąd pochodził jego ojciec. Za przykładem ojca Jerzy wstąpił do armii rzymskiej zaraz po osiągnięciu pełnoletniości. Za zderzenie antychrześcijańskiego edyktu Dioklecjana z murów miasta Nikomedii był okrutnie torturowany i w końcu skazany na śmierć przez ścięcie pod murami miejskimi 23 kwietnia ok. 303 roku.

Święty Jerzy zwykle ukazywany jest jako pogromca smoka wedle jednej z legend przybyłych do Europy w czasie wypraw krzyżowych. Zamiast szukać sławy jako rycerz święty Jerzy wolał pomagać innym. Pewnego razu wybawił mieszkańców jednego z miast od smoka. Pokonał go w imię Boże, ratując księżniczkę, która miała zostać złożona smokowi w ofierze. Wdzięczne miasto porzuciło pogaństwo i przeszło na chrześcijaństwo. Za panowania pierwszych królów normandzkich świętego Jerzego wybrano patronem Anglii, a król Edward III nazwał jego imieniem order rycerski nadawany tym, którzy wykazali się szczególnym męstwem w boju. Święty Jerzy stał się patronem rycerzy, żołnierzy, ludzi mających związek z bronią i walką, a także rolników, skautów i harcerzy.

St George is the patron saint of England and among the most famous of Christian figures. But of the man himself, nothing is certainly known.

His father was Gerontius, a Greek Christian from Cappadocia, and an official in the Roman army. His mother, Polychronia was a Christian from Roman Palestine.

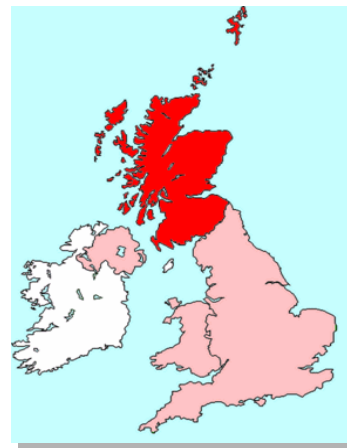
His memorial is celebrated on 23 April (6 May), and he is regarded as one of the most prominent military saints.

Attributes: Clothed as a soldier in a suit of armour or chain mail, often bearing a lance tipped by a cross, riding a white horse, often slaying a dragon. In the West he is shown with St George's Cross emblazoned on his armour, or shield or banner.

Scotland at a glance

- Powierzchnia: **78 782 km²**
- Ludność: **5 144 200**
- Stolica: **Edynburg**
- Waluta: **1 funt szterling=100 pensów**
- Język urzędowy: **szkocki, angielski**
- Ustrój polityczny: **demokratyczny, autonomiczny**
- Głowa państwa: **Królowa Elżbieta II**
- Patron: **Święty Andrzej**

Szkocja to kolejny z krajów Wielkiej Brytanii. Znajduje się na północy wyspy, dzieląc granicę lądową z Anglią. Szkocję oblewają wody Morza północnego od wschodu i Oceanu Atlantyckiego od zachodu. Do Szkocji należy jakieś 790 wysepek – zaledwie 130 z nich jest zamieszkałych. Szkocja zajmuje powierzchnię ponad 78 tys. km².

Surowy krajobraz Szkocji obfituje w wiele pięknych miejsc, są wrzosowiska, stare zamczyska, góry, jeziora, morze tworzą niezwykłą mieszankę. Najstynniejsze jezioro Szkocji nosi nazwę Loch Ness i jest drugim co do wielkości jeziorem w kraju. Swoją sławę zawdzięcza potworowi znanemu jako Nessie, rzekomo zamieszkującemu jego głębiny.

Szkocja jest zamieszkała co najmniej od V tysiąclecia p.n.e. Od początku była obszarem, na którym dochodziło do konfrontacji różnych kultur i ludów (**Piktowie, Celtowie, Normanowie, Rzymianie, Anglowie**), jednakże jej dzika przyroda zawsze stała po stronie bieżących władców tych ziem. Walki o wpływy w Szkocji ciągną się przez całą jej historię. Z czasem Szkocja została połączona z Anglią, najpierw unią personalną gdy **Jakub VI** z dynastii Stuartów zasiadł na tronie angielskim po śmierci Elżbiety I, potem zaś unią realną w 1707, kiedy powstało **Królestwo Wielkiej Brytanii**.

Podobnie jak Anglicy, Szkoci mają wiele symboli, które kojarzone są wyłącznie z ich kulturą. Pierwszym z nich jest **flaga – krzyż św. Andrzeja** zwany również Saltire. Oficjalnym hymnem Szkocji od 2006 roku jest The Flower of Scotland.

Święty Andrzej – patron Szkocji

Kim był św. Andrzej?

Święty Andrzej - rybak z Galilei to jeden z 12 apostołów, brat św. Piotra. Po śmierci Chrystusa był jednym z głównych głosicieli ewangelii w Azji Mniejszej i Grecji. Według tradycji Kościoła konstantynopolskiego był także pierwszym biskupem greckiej kolonii w Bizancjum. Za swoją działalność miał zostać ukrzyżowany przez Rzymian w południowej Grecji właśnie 30 listopada roku 70. Legenda głosi, że poprosił o krzyż w kształcie litery X gdyż nie czuł się godnym umierać tak, jak umarł Chrystus. Krzyż w takim kształcie został później nazwany jego imieniem.

Skąd św. Andrzej wziął się w Szkocji?

W 300 lat później na rozkaz cesarza Konstantyna Wielkiego szczątki św. Andrzeja przeniesiono do ówczesnej stolicy cesarstwa – Konstantynopola (dziś Istanbula w Turcji). Wersji legendy o tym jak relikwie św. Andrzeja znalazły się w Szkocji jest co najmniej kilka.

Pierwsza z nich głosi, że mnich o imieniu Rule (a w niektórych wersjach Regulus) został we śnie odwiedzony przez anioła, który nakazał mu przenieść szczątki św. Andrzeja na kraniec świata, by tam pozostały bezpieczne.

Mnichowi udało się wyciągnąć z grobu świętego ząb, kość przedramienia, rzepkę i kilka palców, po czym wypłynął w poszukiwaniu krańca ówczesnego świata. Jego łódź rozbiła się na wschodnim wybrzeżu Szkocji, w piktyjskiej osadzie, którą wkrótce ochrzczono nazwą St. Andrews.

W innej wersji tej legendy mnichem, który przewiózł relikwie św. Andrzeja z Konstantynopola do Szkocji jest uczeń św. Kolumbana (założyciela chrześcijańskiego opactwa na szkockiej wyspie Iona).

Jeszcze inne legendy głoszą, że relikwie św. Andrzeja pojawiły się w St Andrews w 733 roku za sprawą biskupa Hexham, znanego z zamiłowania do kolekcjonowania relikwii. Bądź, że przybyły w VIII wieku z Northumberlandii, gdzie panował król Angus, który przyjął św. Andrzeja za swojego patrona.

Krzyż z nieba na flagę

Legenda głosi ponadto, że w roku 832, w nocy przed bitwą z armią króla Northumbrii, piktyjski władca Angus MacFergus miał sen, w którym ukazał mu się święty Andrzej i przepowiedział zwycięstwo.

A na niebie pojawił się biały diagonalny krzyż z chmur. Walczący pod wodzą Angusa Piktowie i Szkoci zrobili wtedy niebieski sztandar z białym krzyżem, z którym udali się na zwycięską walkę z wrogiem.

Krzyż św. Andrzeja stał się też elementem flagi Zjednoczonego Królestwa. W trzy lata po zawarciu unii szkocko-angielskiej – w roku 1606 - połączono w jedną flagi Anglii i Walii (czerwony krzyż na białym tle zwany Krzyżem Świętego Jerzego) ze szkocką Saltire. W 1801, po utworzeniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii, dodano do angielsko-szkockiej flagi także irlandzki symbol - Krzyż (także diagonalny) Świętego Patryka. Tak powstała dzisiejsza flaga UK (zobacz poniżej) – zwana Union Flag.

Dzień patrona Szkocji św. Andrzeja - 30 listopada to święto narodowe Szkocji.

Dzień św. Andrzeja to w Szkocji jedno z najważniejszych świąt w roku. Nie pracują urzędy (bank holiday), a cały kraj świętuje pamięć św. Andrzeja apostoła, patrona kraju. W całej Szkocji tego dnia odbywają się imprezy religijne i państwowe. W centrach miast pojawiają się sceny artystyczne, gdzie odbywają się występy artystyczne i koncerty. Tego dnia zwiedzanie zamku w stolicy Szkocji Edynburgu jest darmowe. W domach i restauracjach serwuje się specjalne świąteczne menu. Tradycyjnie w ten dzień jada się rybę na pamiątkę św. Andrzeja jako rybaka. Specjalnością kuchni szkockiej na ten dzień jest zupa Cullen Skink, pieczeń Rosemary roasted Scotch lamb z ziemniakami i deser Spiced Winter Fruit podawany z waniliowym, ryżowym puddingiem.

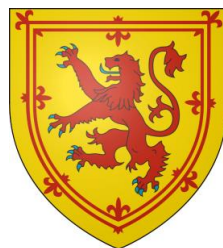
Ciekawostka – jedno z najważniejszych brytyjskich odznaczeń, które prawo nosić ma jedynie król bądź królowa oraz 16 innych osób, ustanowione przez Jakuba VII w 1687, nosi nazwę Orderu św. Andrzeja.

Edinburgh, the country's capital and second-largest city, was the hub of the Scottish Enlightenment of the 18th century, which transformed Scotland into one of the commercial, intellectual, and industrial powerhouses of Europe. Glasgow, Scotland's largest city, was once one of the world's leading industrial cities and now lies at the centre of the Greater Glasgow conurbation. Scottish waters consist of a large sector of the North Atlantic and the North Sea, containing the largest oil reserves in the European Union. This has given Aberdeen, the third-largest city in Scotland, the title of Europe's oil capital.

Herb Szkocji- Lew i jednorożec

Szkocja posiada swoje narodowe zwierzęta i rośliny. **Lew** (*Lion Rampant*) i **jednorożec** (*Unicorn*) pojawiają się na herbach i flagach. Na szkockim godle widnieje czerwony ryczący lew, a na herbie królewskim towarzyszą mu jednorożce. Herb Królestwa Szkocji, w polu złotym otoczonym podwójną **bordiułą** czerwoną ozdobioną naprzemiennie liliami tej samej barwy, lew czerwony wspięty w prawo, pazury i język błękitne. W pełnej wersji herb występuje z trzymaczami heraldycznymi - srebrnymi jednorożcami, dewizą herbową i insygniami Orderu Ostu. W heraldyce szkockiej bordiura oznacza zwykle uszczerbienie herbu, jednak ta w herbie Szkocji jest wyjątkiem, nazywana czasem królewską bordiułą, stanowi udostojnienie herbu i prócz monarchy tylko nieliczne rody mają prawo używać podobnej w swoich herbach.

Oset – symbol Szkocji

Narodową rośliną Szkocji jest **oset** (*thistle*). Jest to symbol narodowy od ponad pół wieku, jednak jak się nim stał nie jest do końca jasne. Jedną z legend mówi, że 'ocalił' szkockie wojsko przed Wikingami, kiedy śpiących Szkotów obudziły krzyki Wikinga, który nadepnął na oset gołymi stopami.

William Wallace- bohater narodowy

Szkoci mają też swojego bohatera narodowego. Jest to **William Wallace** – przywódca szkockiego powstania przeciwko rządowi Anglii. Został oskarżony o zdradę i stracony w Londynie w 1305r. jednak jego postawa wzmocniła determinację Szkotów w dążeniu do wolności. Postać Wallace'a spopularyzował Mel Gibson w filmie Braveheart Waleczne Serce.

Tartan- szkocka krata

Kolejnym z symboli Szkockich jest tartan - czyli materiał w kratkę, z którego szyje się szkockie spódniczki i inne części garderoby. Od XIX w. zaczęto przypisywać określone wzory poszczególnym klanom, miastom i ważnym organizacjom. Osobne wzory tartanów przysługują rodzinie królewskiej, jako potomkom Stuartów (Royal Stewart).

Słowo o szkockim kilcie

Wszyscy wiedzą, że Szkoci noszą spódniczki, jednak nie każdy zna jej prawdziwą nazwę. Kilt uszyty jest z tartanu czyli materiału w szkocką kratę. Kolor

i szczegóły kratki na spódnicy zależą od tego, do jakiego klanu należy jej właściciel. Kilt w obecnej formie pojawił się na początku XVIII w. Dziś mogą go nosić wszyscy Szkoci, ale kiedyś ten strój był wyłącznie męski. W Szkocji kilt jest popularnym strojem na wszelkie uroczystości rodzinne i święta. Typowy strój szkocki, oprócz kiltu, składa się z innych ważnych elementów. Najważniejszym

z nich jest **sporrán**. Jest to 'torebka' zawieszona na biodrach, na pasku. Jest uszyta ze skór i futer zwierzęcych. Dawniej służyła jako miejsce do przechowywania cennych przedmiotów, a także do 'ochrony' czułych miejsc. Sporrany zasadniczo dzieli się na trzy grupy – bardzo oficjalne z dużą ilością ozdób (dress sporrán), mniej formalne, choć nadal eleganckie (semi-dress) oraz zwykle skórzane, przeznaczone do noszenia 'na co dzień'. Innymi elementami stroju szkockiego są :

pas z charakterystyczną ozdobną klamrą (**buckle**), zapinka do kiltu (**pin**), podkolanówki z charakterystycznymi chorągiewkami lub sznurkami (**hose with flashes**) oraz charakterystyczne buty zwane **ghillie brogues**. Oczywiście, we spóczesnej wersji stroju, dopuszczalne są inne buty, ale powinny być eleganckie. Do tego koniecznie elegancka koszula, czasem marynarka, krawat i elegancki Szkot gotowy.

Look at marvellous Scotland!!!!!!!!!!!!!!

Wales at a glance

- **Powierzchnia: 20 779 km²**
- **Ludność: 3 064 000**
- **Stolica: Cardiff**
- **Waluta: Funt szterling (GBP, £)**
- **Język urzędowy: walijski, angielski**
- **Ustrój polityczny: monarchia konstytucyjna**
- **Głowa państwa: Królowa Elżbieta II**
- **Patron: Święty Dawid**

Walia – Wales.

- Stolicą Walii jest Cardiff.
- Liczba mieszkańców 3 miliony.
- Walijska nazwa Walii to CYMRU.
- Patronem Walii jest św. Dawid (Saint David).
- Narodowy Dzień Walii – 1 marzec (St David's Day).
- Walia posiada własny język – walijski.

Wales Facts:

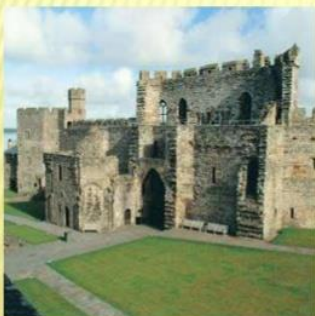
- The country of Wales is a part of the United Kingdom and the island of Great Britain.
- English and Welsh are the two official languages of Wales. Welsh is a Celtic based language that has
- Cardiff is the largest city and also the capital of Wales.
- Other major cities in Wales include Swansea and Newport in the south and Wrexham to the north of the country.
- Snowdon (or Yr Wyddfa), is the highest peak in Wales at 1085 m (3560 ft).
- 42% of the South and West Wales coastline is designated as 'Heritage Coast'.
- Wales was ruled by England from the year 1284 and officially incorporated into England by the 'Laws in Wales Acts 1535 and 1542' or 'Act of Union'. To symbolise this unification of the two countries since 1301, the Crown Prince of England has been referred to as the Prince of Wales.
- The country of Wales is said to contain more castles per square mile than any other country in the world.
- Wales is often termed "the land of song" the country is known for its harpists, male choirs, and solo artists.
- Lamb is the meat traditionally associated with Welsh cooking owing to the amount of sheep farming in the country. However, international cuisine is very popular with chicken tikka masala among the favourite dishes.
- Although football (soccer) is the more popular sport in Northern Wales, Rugby Union is seen as the national sport and is passionately played and followed by most of the country.
- Cardiff's Millennium Stadium has the largest retractable roof of any sports stadium in the world.

- Major Walter Clopton Wingfield is generally credited with inventing lawn tennis when in 1873 he designed and patented a similar game for his guests to play on his estate of Nantclwyd in Llanellidan Wales.
- The original national emblem of Wales was the Leek (Cenhinen), over the years this was often confused with a very similar Welsh word Cehhinen Bedr which means daffodils and so the daffodil was adopted as a second emblem of Wales.

HISTORY

A proud and passionate nation

Welsh have a strong sense of their history. Maybe it's because of all those invasions. They've been conquered by the Celts, the Romans, the Saxons and the Vikings. They've looked after the remains of the past. You'll discover ancient castles where famous battles were fought, fortresses built to keep invaders at bay, as well as more modern records of the industrial revolution, like coal mines.

Caernarfon Castle is one of the most impressive of the castles built by Edward I and is one of Europe's greatest medieval fortresses.

Herb Walii

Herb Walii przyjęty został w maju 2008 r. to w tarczy czterodzielnej w krzyż, złotej i czerwonej, cztery lwy patrzące, barwy przemiennej, z uzbrojeniem i językami błękitnymi. Tarczę zwieńczoną koroną księcia Walii, otacza wstęga z pierwszymi słowami walijskiego hymnu *Pleidiol Wyf I'm Gwlad* (wal. *jestem wierny mojej ojczyźnie*) oraz godła heraldyczne Anglii - róża, Walii - por, Irlandii - koniczyna i Szkocji - oset.

Hymn Walii

Pieśń powstała w styczniu 1856 roku. Słowa napisał walijski poeta Evan James, muzykę skomponował jego syn James James. Utwór bardzo szybko stał się popularną pieśnią patriotyczną.

Flaga Walii- przyjęta w 1959. Flaga podzielona jest w poprzek na dwa pasy: zielony (na dole) i biały (u góry). Na tym tle znajduje się czerwony smok.

- Symbol czerwonego smoka pochodzi z legend arturiańskich, w których był symbolem celtyckiego plemienia Brytów.
- Barwy biało-zielone zostały wprowadzone w Walii za rządów dynastii Tudorów.
- W 1953 ustanowiona została oficjalnie flaga krajowa Walii podobna do obecnej (biało-zielona), lecz smok był na niej znacznie mniejszy i umieszczony na tarczy pod koroną. Obecna wersja flagi została ustanowiona w 1959 przez Elżbietę II.

Flaga Walii – Czerwony smok.

Patron Walii – Święty Dawid

Chrześcijański święty, biskup walijski, patron Walii, członek najstarszego ruchu monastycznego Kościoła Zachodniego (monastycyzm celtycki/iroszkocki), założyciel monaster w Menevii i klasztoru w Pembroke.

Dawid żył w VI wieku. Zgodnie z legendą był synem wodza Santy z Cardigan i Nony. Urodził się w St David's, w ówczesnej Menevii. Na temat jego życia zachowało się bardzo niewiele informacji. Zmarł na początku VII wieku.

Dawid (w Walii znany pod imieniem Dewi) początkowo był mnichem. Założył monaster w Menevii (obecnie St David's), którego został przełożonym. Później przyczynił się do powstania kilkunastu innych klasztorów. Wprowadził tam podobno bardzo surową regułę nawiązującą do tej, według której żyli mnisi Pustyni Egipskiej. Jego zasługi w głoszeniu wiary chrześcijańskiej były tak duże, iż został wybrany biskupem w Menevii. Do legend należy zaliczyć przypisanie odbycia konsekracji w Jerozolimie do której trafił, jako pielgrzym.

- Już w XII wieku święty Dawid został uznany za patrona Walii.
- Został kanonizowany (w formie translacji) w 1120 r. przez papieża Kaliksta II.
- Atrybutem św. Dawida jest gołębica.

Flaga Kościoła Walii

Krzyż Świętego Dawida

The **leek** had been recognised as the emblem of Wales since the middle of the 16th century. Its association with Wales can in fact be traced back to the battle of Heathfield in 633 AD, when St. David persuaded his countrymen to distinguish themselves from their Saxon foes by wearing a leek in their caps.

It was decided that from 1984, British £1 coins would feature different reverse designs for each of the four parts of the United Kingdom. All £1 coins dated 1985 feature on the reverse the Welsh Leek.

THE PATRON SAINT OF WALES

St David's Day is celebrated on March 1, in honour of Dewi Sant or St David.

St David is the patron saint of Wales. He was a monk who lived on bread, water, herbs and leeks and died on March 1, 589 AD. Paintings of St David normally show him with a dove on his shoulder. According to legend he was the son of a prince of Dyfed (a region of Wales) and uncle of King Arthur; he was responsible for the adoption of the leek as the national emblem of Wales, but his own emblem is a dove.

Nowadays, the leek is worn on March 1 (St. David's Day — the Welsh national holiday) and at Welsh rugby matches. The **daffodil** is also a Welsh national emblem because its Welsh name is translated as a type of leek.

Narodowy kwiat Walii:

- Żonkil - the Daffodil

Por jest również narodowym symbolem Walii.

- Por – the leek.

Inne charakterystyczne symbole Walii

Oznaka Księcia Walii

Oznaka Księcia Walii od XIV wieku składa się z korony opasującej trzy pióra strusie splecione wstęgą z dewizą *Ich dien* (starogermanski *Ja służę*). Największą popularnością symbol ten cieszył się w XVIII wieku. W XIX wieku został przyjęty na logo Welsh Rugby Union (Walijskiego Związku Rugby Union) i został umieszczony na strojach reprezentantów Walii w rugby union.

Podwójna harfa

Podwójna harfa nawiązuje do zamiłowania Walijszczyków do śpiewu. Śpiew chóralny, przede wszystkim męski, jest bardzo ważną częścią kultury walijskiej, szczególnie na obszarach wiejskich. Walijszczyki śpiewają nie tylko przy okazji spotkań religijnych, ale także sportowych i towarzyskich. Istotnymi elementami imprez kulturalnych są występy chórów męskich. Wizerunki harfy znajdowały się na dyplomach, chorągwiach, książkach oraz medalach.

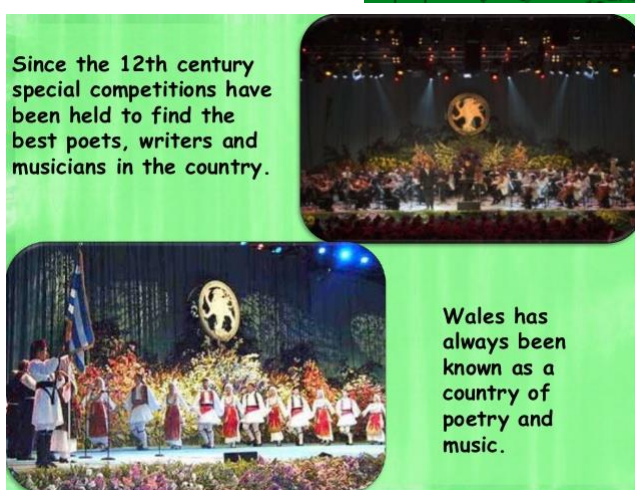

Ciekawostki

- Perceval z **Walii** czyli opowieść o Graalu (fr. Perceval ou le Conte du Graal) – to piąta powieść francuskiego pisarza Chrétiena de Troyes. Napisał ją około 1181 roku.
- Walia jest prawie tak duża jak jeden ze stanów w USA – Massachusetts.
- Walia jest znana ze swoich świetnych aktorów: Richard Burton, i obecnie żyjących: Sir Anthony Hopkins oraz Catherine Zeta Jones.
- Walia wyróżnia się z pośród innych regionów Wielkiej Brytanii dużą ilością zamków i twierdz. Jest ich tu ponad 900.

The present Prince of Wales is Prince Charles who is expected to become the next British King.

- All over Wales you will find **wishing wells** into which people still throw money. Some wishing wells are said to help your love life, others, tradition has it, can heal the sick.
- A favourite souvenir for the tourists is a **Welsh love spoon**. They are made of wood and are carved very beautifully. Originally, they were made by young men as a love token for their sweethearts. There are many different designs demonstrating the skill and love of the hopeful suitor. If the girl kept this present, all was well, but if she sent it back, she did not want him.
- Welsh food is usually made from local ingredients. Some traditional dishes include laverbread (made from seaweed), bara brith (fruit cake), cawl cennin (leek stew), Welsh cakes, Welsh Rarebit, and Welsh lamb. A type of shellfish, cockles, is often served with breakfast.

Look at marvellous Wales!!!!!!!!!!!!!!

Northern Ireland at a glance

- Powierzchnia: **13 843 km²**
- Ludność: **1 759 000**
- Stolica: **Belfast**
- Waluta: **1 funt szterling=100 pensów**
- Język urzędowy: **irlandzki, angielski**
- Ustrój polityczny: **demokracja parlamentarna**
- Głowa państwa: **królowa Elżbieta II**
- Patron: **Święty Patryk**

Irlandia to jedna wyspa. Historycznie dzieli się na cztery części; Ulster, Munster, Leinster, Connaught (Connacht). W wyniku wojny o niepodległość została podzielona w 1921 r. na dwie części – Wolne Państwo Irlandzkie (późniejszą Republikę Irlandii składającą się z 26 hrabstw) oraz Irlandię Północną podlegającą Wielkiej Brytanii (składającą się z 6 hrabstw leżących w Ulsterze).

Konflikty w Irlandii Północnej trwają od średniowiecza, kiedy cała Irlandia znalazła się pod panowaniem Anglii. W XVII wieku rozpoczęto zasiedlanie Irlandii przez ludność angielską i szkocką, a ziemie dla osadników zdobywano, usuwając z nich właścicieli irlandzkich. Zapoczątkowało to wrogość między Anglikami a Irlandczykami, spotęgowaną różnicami religijnymi: Irlandczycy to katolicy, przybysze zaś to głównie protestanci. Liczne bunty i powstania doprowadziły w 1921 roku do utworzenia niepodległej Irlandii. Jednak w granicach Wielkiej Brytanii pozostała Irlandia Północna, którą w większości zamieszkują protestanci pochodzenia angielskiego. Walkę o połączenie z Irlandią prowadziła Irlandzka Armia Republikańska (IRA). Pod koniec lat 60. XX wieku wybuchł krwawy konflikt w Irlandii Północnej pomiędzy republikanami dążącymi do zjednoczenia wyspy a unionistami. Dopiero w 1998 roku zawarto porozumienie pokojowe, za które dwaj jego współtwórcy – John Hume i David Trimble – otrzymali pokojową nagrodę Nobla. W 2005 roku Irlandzka Armia Republikańska ogłosiła całkowite rozbrojenie.

Flaga Irlandii Północnej

Red Hand Flag

Flaga Irlandii Północnej – obecnie Irlandia Północna nie posiada oficjalnie odrębnej flagi. Jako flaga państwowa używana jest flaga Wielkiej Brytanii, tzw. *Union Jack*.

W okresie 1953-1972 flagą gubernatora Irlandii Północnej była tzw. *Red Hand Flag*, która była także używana de facto jako flaga cywilna przez jej mieszkańców, a przynajmniej przez protestantów lojalnych wobec Korony Brytyjskiej. Była ona podobna do flagi Anglii, jednak wbrew potocznym mniemaniom czerwony krzyż nie był angielskim krzyżem Św. Jerzego, lecz został zaczerpnięty z herbu Ulsteru – historycznej prowincji Irlandii, której

Flaga prowincji Ulster

6 hrabstw wchodzi obecnie w skład Irlandii Północnej, a 3 w skład Republiki Irlandii. Sześcioramienna gwiazda oznaczała 6 hrabstw, zaś czerwona ręka była zaczerpnięta także z herbu Ulsteru i była dawnym godłem rodu możnowładczego O'Neill. Korona wskazywała na przynależność do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Ulster Nation Flag

W 1972 w związku z wzrostem napięcia w kraju, władze brytyjskie zniosły autonomię Irlandii Północnej i wprowadziły rządy bezpośrednie z Londynu. Jednocześnie zniesiono oficjalny status *Red Hand Flag*.

Obecnie *Red Hand flag* jest używana nieoficjalnie przez część mieszkańców Irlandii Północnej. Z braku innej flagi jest także używana jako symbol reprezentacji sportowych Irlandii Północnej. Nie ma jednak statusu oficjalnego. Katolicy północnoirlandzcy za swoją flagę narodową uważają flagę Irlandii.

Flaga prowincji Ulster to czerwony krzyż na złotym (żółtym) tle. Na środku mieści się tarcza oraz czerwona ręka.

Zwolennicy niepodległości Irlandii Północnej (jako państwa niezależnego zarówno od Londynu, jak i od Dublina) używają własnej flagi (*Ulster Nation Flag*) – krzyż św. Andrzeja umieszczony jest na granatowym tle, a sześcioramienna gwiazda nie jest ukoronowana.

Herb Irlandii Północnej

Herb Irlandii Północnej nadał król Jerzy V dnia 5 sierpnia 1924 roku. Głównym elementem jest czerwony krzyż świętego Jerzego w białym polu. Na gwieździe, której ramiona reprezentują sześć hrabstw, widnieje czerwona prawica (*The Red Right*) symbol Ulsteru, a nad gwiazdą brytyjska korona królewska.

Shamrok - trójlistna koniczyna, biała lub drobnogłówkowa

Według legendy, wykorzystał ją Święty Patryk poprzez pokazanie tej rośliny jako jednej łodygi z trzema liśćmi do zobrazowania istoty Trójcy Świętej. W dniu św. Patryka (17 marca), shamrock jest noszony w klapie ubrania przez Irlandczyków na całym świecie. Został również zaadaptowany jako znak firmowy przez irlandzkie linie lotnicze Aer Lingus jak również i inne przedsiębiorstwa, chcące zaakcentować swoją irlandzką przynależność. Obecnie symbol ten jest używany bardziej w kulturze irlandzkiej, niż w sferze religijnej, jak to miało miejsce w historii Irlandii.

Northern Ireland
Assembly

The Northern Ireland Assembly was established as a result of the Belfast Agreement of 10 April 1998. The Agreement was the outcome of a long process of talks between the Northern Ireland political parties and the British and Irish Governments.

The Belfast Agreement, also known as the "Good Friday" Agreement

Zgromadzenie Irlandii Północnej - autonomiczny parlament Irlandii Północnej, składający się ze 108 deputowanych wybieranych na czteroletnią kadencję.

Leprechaun (czytaj leprikon) jest chyba najbardziej znanym skrzatem irlandzkim. Leprikony są bardzo trudne do oswojenia, charakter mają bardzo ciężki wręcz nawet wojowniczy, a zwłaszcza łatwo wpadają w złość.

Leprechauny są samotnikami, mieszkającymi w odległych miejscach i trudnią się wyrobem butów. Nazwa *leprechaun* znaczy dosłownie "szewc". Jego obecność zdradzają czasem rytmiczne uderzenia jego szewskiego młotka, jeżeli akurat pracuje.

Z wyglądu, leprechaun przypomina drobnego, włochatego, starego człowieka, o pomarszczonej twarzy i wzroście przeważnie nieprzekraczającym trzech stóp (ok. 93 cm).

Nosi kapelusz, skórzany fartuch roboczy, wełnianą kamizelkę, krótkie spodnie, długie pończochy i buty ze srebrnymi sprzączkami. Zawsze nosi brodę i zwykle pali fajkę. W opisach z czasów bardziej współczesnych naszym, leprechaun nosi szmaragdowozielony anielez, który jest nieodłącznym elementem jego bardzo kolorowego stroju – źródłem tego jest jednakże jego obraz na płatkach śniadaniowych Lucky Charms, a nie przekazy tradycyjne.

Ma zawsze przy sobie dwie sakiewki: jedna zawiera srebrną, a druga złotą monetę. Srebrna moneta służy Leprechaunowi do płacenia za wszelkie potrzebne mu dobra; dzięki swej magicznej mocy zawsze znika z kieszeni sprzedającego i powraca do pierwotnego właściciela. Złota moneta służy mu za łapówkę dla każdego, który go schwytą; po zamianie właściciela zamienia się błyskawicznie w popiół lub w suche liście.

Leprechauny znają miejsca, w których zakopane są skarby, jakimi często są gliniane naczynia wypełnione złotem. Jeżeli jeden z nich zostanie złapany to zdradzi to miejsce, ale kosztowności nie odda łatwo, skąd wzięło się powiedzenie, że skarb leprechauna leży "po drugiej stronie tęczy" (czyli jest nie do zdobycia).

Leprechauny są złośliwe z natury, a także kochają celtyckie sporty i muzykę. Uwielbiają płatać wymyślne i dobrze przemyślane figle, na co jest wiele przykładów w folklorze irlandzkim. Na przykład, pewnego razu rolnik złapał leprechauna i zmusił go do wydania miejsca ukrycia skarbu. Leprechaun powiedział mu, że skarb został zakopany pod jednym z rosnących na polu chwastów. Rolnik obwiązał ten chwast czerwoną chustą, wypuścił leprechauna i poszedł po łopatę. Gdy wrócił, wszystkie chwasty na tym polu były obwiązane identycznymi czerwonymi chustami. Mają też skłonność do alkoholu i podkradania ludziom różnych rzeczy.

Leprechauny są uważane za obrońców elfickiej społeczności, a szczególnie za rodzaj straży pałacu królowej elfów. Potrafią dla każdej skradzionej owcy lub kozy sporządzić uprząż i galopować nocą przez góry i doliny na jej grzbiecie.

Święty Patryk – patron Irlandii Północnej

Znany także jako: Apostoł Irlandii, Maewyn Succat, Patricius

(ur. ok. 385-389, zm. 17 marca 461 w Armagh) – biskup i apostoł Irlandii, święty Kościoła katolickiego i prawosławnego, misjonarz i organizator życia religijnego w Irlandii. Patron: fryzjerów, kowali, górników, upadłych na duchu, inżynierów oraz opiekun zwierząt domowych.

Święty Patryk żył na przełomie IV i V wieku (389-461), pochodził z Brytanii, prawdopodobnie krainy nazywanej Cumbria, niektórzy historycy twierdzą, że mieszkał być może w Walii... pewne jest natomiast, że nie był mieszkańcem Irlandii. W wieku 16 lat został porwany przez piratów i przewieziony jako niewolnik do Irlandii. Tam też jako pasterz owiec miał wiele czasu na rozmowy z Bogiem, to właśnie wtedy zdecydował się poświęcić krzewieniu nauki Chrystusa. Dzięki boskiej pomocy, jak głoszą później napisane relacje, Patryk zbiegł z niewoli i powrócił do Brytanii. Przebywając

już w rodzinnym domu miał proroczy sen, w którym Bóg nakazał mu powrót do Irlandii i chrystianizację tego, wówczas pogańskiego, kraju.

Patryk został duchownym, a w 432 r. przyjął święcenia biskupie. Wkrótce wyruszył w swoją powtórna podróż do Irlandii tym razem jego celem było niesienie nauki o Bogu. W tym miejscu trzeba podkreślić, że św. Patryk nie był pierwszym chrześcijańskim misjonarzem w Irlandii. Wiadomo, że przed nim działał m.in. biskup św. Palladiusz czy św. Declan. Jednakże to właśnie Patrykowi udało się schryścianizować większą część wyspy. Celem misji Patryka stało się nawrócenie lokalnych władców irlandzkich. Pierwszym z nich był król Loegaire, którego siedziba znajdowała się na górze Tara. Władca ten został uprzedzony przez swoich wróżbitów o zbliżającym się niebezpieczeństwie i w perspektywie zagładzie państwa. Dlatego też przyjęcie Patryka było bardzo chłodne i wręcz wrogie. Dzięki pomocy bożej, w tym i trzęsieniu ziemi oraz przekonywującym słowom świętego, król a wraz z nim cały dwór zdecydował się przyjąć chrzest. Podczas pobytu w gościnie u króla na wzgórzu Tara, wróżbici próbowali na różne sposoby zabić Patryka. Do napoju jaki mu podano dolali kroplę trucizny, jednak Patryk błogosławiąc napój zamroził go, a trująca kropla nie zamarzła i została przez niego wylana, a napój wrócił do swojej poprzedniej konsystencji.

Z Patrykiem związana jest również legenda mówiąca o tym, iż wygnał z Irlandii wszystkie węże. Wydarzenie to miało oczywiście swoje odniesienie do Biblii, gdyż w ten sposób miał Patryk wygnać zło z Irlandii, które po dziś dzień w chrześcijaństwie przedstawiane jest pod postacią węża. Wreszcie to właśnie ze św. Patrykiem związana jest koniczynka, drugi obok harfy, symbol Irlandii. Za pomocą koniczynki św. Patryk tłumaczył pogańskim Irlandczykom na czym polega dogmat o jednym Bogu występującym w trzech postaciach (Trójcy Świętej).

Patryk podróżował po Irlandii nawracając gdzie się tylko dało na prawdziwą wiarę. Zyskiwał coraz większą popularność. Zaprosił go do swojej siedziby na Skale Cashel w południowej Irlandii, tamtejszy król Aonghus, który zdecydował się przyjąć chrzest. Podczas długiej ceremonii przyjęcia chrztu w zamku Cashel, Patryk przez przypadek stojąc obok władcy trzymał przez kilka godzin swój pastorał na nodze biednego króla. Opierając się na pastorał sprawiał władcy ogromny ból, kiedy w pewnym momencie Patryk spostrzegł jakie zadaje cierpienia zapytał króla dlaczego mu nie powiedział o bolącej stopie. Ten w odpowiedzi stwierdził, że był przekonany, iż jest to element uroczystości, który ma unaocznić doniosłość wydarzenia.

Patryk z południa Irlandii ruszył na północ, działał w rejonie miasta Galway, a następnie w prowincji Mayo. Tam też znajduje się Góra Św. Patryka (Croagh Patrick) na którą co roku udają się pielgrzymki, a warunkiem pełnego przeżycia tych pielgrzymek jest marsz po kamienistych zboczach na bosaka. Oczywiście ta forma umartwiania także wiąże się ze św. Patrykiem. Powiedział on podczas swojego nauczania, że jedynie głupcy chodzić będą w butach stąd też pełne doświadczenie Boga wiąże się z umartwieniem. Na tej właśnie górze Patryk przebywał przez 40 dni i nocy, aż Bóg obiecał mu iż w dniu Sądu Ostatecznego przejmie władzę nad wszystkimi Irlandczykami.

Ze Św. Patrykiem wiąże się również tradycja picia whiskey w dzień patrona tj. 17 marca. Otóż Patryk nastraszył szynkarkę, która nie dolewała pełnej miarki trunku, iż pojawią się w jej karczmie potwory, karczmarza wystraszona, od tego czasu solidnie napełniała szklanice. Od tej chwili 17 marca pije się szklaneczkę whiskey zwaną „dzbanem Patryka”.

Pod koniec swojego życia Patryk przebywał na północy wyspy. Przed śmiercią jego biskupia rezydencja znajdowała się w Armagh, tam też zmarł dnia **17 marca 461 r.** po wielu latach chrystianizacji Irlandii. Irlandczycy doceniając rolę jaką odegrał Patryk w ich historii unieśmiertnili go w najważniejszym dla każdego Irlandczyka święcie, które przypada w dniu śmierci świętego.

17 marca - Dzień św. Patryka - prawdopodobnie jedyne irlandzkie święto narodowe obchodzone poza krajem pochodzenia to Dzień świętego Patryka. Jest to oczywisty dowód wpływów irlandzkich wszędzie na świecie. Na przykład w Stanach Zjednoczonych, chociaż nie jest to święto narodowe, **17 marca** jest obchodzony w wielu społecznościach lokalnych i miastach. W święto patrona Irlandii odbywają się parady, nosi się zielone ubrania, podaje się zielone piwo (z dodatkiem zielonego barwnika!) a gdziekolwiek farbuje się rzeki na zielono. Najbardziej uroczyste obchodzi się ten dzień w Irlandii. Prawie wszystkie firmy, za wyjątkiem restauracji i pubów, mają wolne 17 marca. Z uwagi na religijny charakter święta przed właściwymi obchodami wielu ludzi uczestniczy we Mszy św. tradycyjnie ofiarowanej w intencji misjonarzy całego świata.

Co wspólnego z Dniem św. Patryka ma koniczyna?

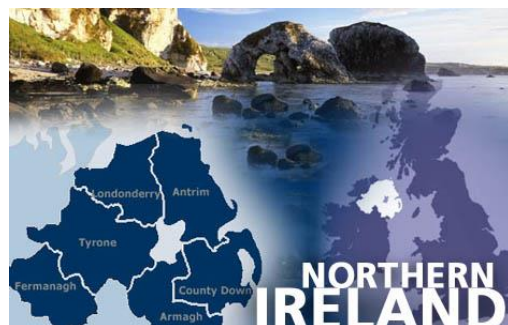

Mówi się, że **używał trójlistnej koniczyny dla wyjaśnienia pojęcia Trójcy św.**, dlatego też jest kojarzona z nim i z jego świętem. Zieleń kojarzy się z Dniem św. Patryka gdyż jest kolorem wiosny, Irlandii i koniczyny. **Szczęście w Dzień św. Patryka.** Znalazienie czterolistnej koniczyny (podwaja to nasze szczęście w tym dniu). **Ubieranie się na zielono.** (Dzieci w szkole zaczęły własną tradycję - szczypią kolegów którzy nie noszą niczego zielonego w ten dzień).

Symbole św. Patryka: krzyż, harfa, wąż, chrzcielnica, demony, biała koniczyna

Look at marvellous Northern Ireland !!!!!!!!!!!!!

SUMMARY

England - St. George and the Rose The national flower of England is the rose. The flower has been adopted as England's emblem since the time of the Wars of the Roses - civil wars (1455-1485) between the royal house of Lancaster (whose emblem was a red rose) and the royal house of York (whose emblem was a white rose)

Scotland - St. Andrew - the Thistle and Scottish Bluebell The national flower of Scotland is the thistle, a prickly-leaved purple flower which was first used in the 15th century as a symbol of defence. The Scottish Bluebell is also seen as the flower of Scotland.

Wales - St. David and the Daffodil

The national flower of Wales is the daffodil, which is traditionally worn on St. David's Day. The vegetable called leek is also considered to be a traditional emblem of Wales.

Northern Ireland - St. Patrick and the Shamrock -The national flower of Northern Ireland is the shamrock, a three-leaved plant similar to clover. An Irish tale tells of how Patrick used the three-leaved shamrock to explain the Trinity. He used it in his sermons to represent how the Father, the Son, and the Holy Spirit could all exist as separate elements of the same entity. His followers adopted the custom of wearing a shamrock on his feast day.

Language corner

Slang Words

Below are a few slang words commonly used in Britain.

Bloke - man. *'John is a nice bloke to know.'*

Botched - poor quality repairs. *'He made a botched job of fixing the television.'*

Bottle - courage. *'He doesn't have the bottle to ask her.'*

Cheesed Off - fed up

Chuck it down - to rain, often heavily. *'It is going to chuck it down soon.'*

Chuffed - If you are chuffed, you are happy with something.

'I was chuffed to win a medal!'

Daft - Crazy / stupid

Dosh - Money / cash *'I haven't got much dosh to give you.'*

Gobsmacked - Incredibly amazed.

'I was gobsmacked when I saw my birthday presents.'

Gutted - Not happy because of an event that has occurred that didn't go your way. *'I was gutted when I didn't win the race.'*

Jammy - Used in place of lucky when describing someone else.

'He was very jammy winning the lottery.'

Scrummy - Delicious. Shortened from scrumptious.

'The food was very scrummy.'

Skint - Broke. No money.

'I'm skint, I won't be able to buy the DVD today.'

to Snog - to long kiss

Telly - Television *'I watched the news on the telly last night.'*

DID YOU KNOW THAT ???

The best of British slang

Do - If you go into a shop and say "do you do batteries?" it means "do you **sell** batteries".

Dekko - To have a **look** at something.

Ace - If something is ace it is **awesome**.

All right? - This is used a lot around London and the south to mean, "**Hello, how are you**"? You would say it to a complete stranger or someone you knew. The normal response would be for them to say "All right"? back to you. It is said as a question. Sometimes it might get expanded to "all right mate"? Mostly used by blue collar workers but also common among younger people.

Barmy - If someone tells you that you're barmy they mean you have gone **mad** or **crazy**. For example you'd have to be barmy to visit England without trying *black pudding*!

Blatant - We use this word a lot to mean something is really **obvious**.

Bomb - If something costs a bomb it means that it is really **expensive**.

Bugger all - If something costs bugger all, it means that it costs **nothing**. Meaning it is cheap. If you have bugger all, it means you have **nothing**.

Cheerio - Not a breakfast cereal. Just a friendly way of saying **goodbye**.

Cock up - A cock up means you have made a **mistake**. It has nothing to do with parts of the male body.

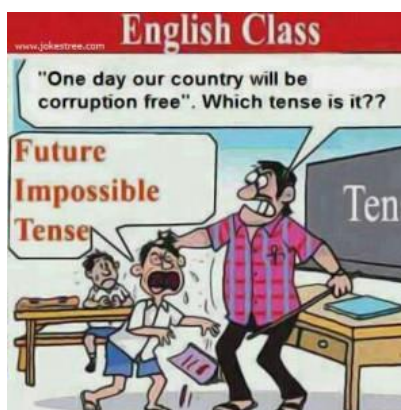
DIY - This is short for **do it yourself** and applies not just to the DIY stores but also to anything that you need to do yourself.

Dog's dinner - If you make a real **mess** of something it might be described as a real dog's dinner.

Donkey's years - It means not to see sb for ages.
Duff - Anything that is duff is **useless, junk, trash**.
Full of beans - This means to have **loads of energy**.
Gen - means **information**. If you have the gen then you know what is going on.
Give us a bell - This simply means **call me**.
Hard lines - This is another way of saying hard luck or **bad luck**.
Hiya - Short for **hi there**, this is a friendly way of saying **hello**.
I'm easy - This expression means **I don't care** or **it's all the same to me**.
Knees up - If you're having a knees up, you're going to a **dance** or **party**.
Naff - If something is naff, it is basically **uncool**.
Off colour - If someone said you were off colour they would mean that you look **pale** and **ill**!
Pass - This means **I don't know** and comes from the old TV show, Mastermind, where contestants were made to say "pass" if they did not know the answer to the question.
Sack/sacked - If someone gets the sack it means they are **fired**.
Wind up - This has a couple of meanings. If something you do is a "wind up" it means you are **making fun** of someone. However if you are "wound up" it means you are **annoyed**.

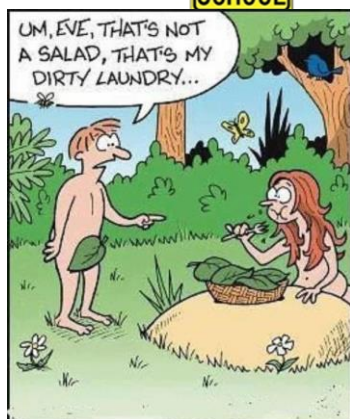

Teacher: did you do your homework?
 Student: did you **grade** my test?
 Teacher: I have **other students' tests** to grade.
 Student: I have **other teachers' homework** to do.

THE SIGN DOWN THE ROAD

Teacher: Why are you late, Joseph?
Joseph: Because of a sign down the road.
Teacher: What does a sign have to do with your being late?
Joseph: The sign said, "School Ahead, Go Slow!"

Evridiki Dakos

- Czy zauważyłaś, że od czasu jak zaczęliśmy Johnowi płacić pensa za każdy dobry stopień, przynosi ze szkoły same piątki? - zapytał Szkot małżonki.
 - Coś mi się zdaje, że on się dzieli z nauczycielem - odpowiedziała żona.

Młody Szkot wraca z randki.
 - Jak się udało spotkanie? - pyta tata Szkot.
 - Nieźle, wydałem tylko 4 funty.
 - Uuuuuuu... dużo. Za dużo!
 - Ale ona więcej nie miała.

Przyjeżdża Stasiek z Anglii, a Ojciec do niego mówi:
 - Stasiek! Wywież gnój.
 - What?
 - What krowy, what konia...

